

מסורת הש"ס

א) [לקמן לה: ט], ע"י לקמן לב, א, ע"י חוסי' לקמן דף כט. ד"ה למקור, ד) לקמן כט, ט) [לקמן לו].

הנהגות הב"ח

א) רש"י ד"ה בשלמא וכו' ובדלמאן זריקה דלא שריא:

שינויי נוסחאות

א) מ"א אמר ליה דחתיב (כ"ב: ט"ח: ב) מ'נות ואליבא דרבי יהודה ליתא דב"י והש"מ הוסיפן [עש"י רש"י, וע"י כה"ג וח"י דלש"י הרי"מ ל"ג ה: ה:] בכתב"י וש"מ בנחשבה. [בדפוסו ונ"ה נוסף עלן ואליבא דר' יהודה:] ד) מ'נות חישב ליתן למא בכמה"י, ובמ"מ מתקן ודחא ל' מ"י ונ"י אומר אלף יאספנו: ור"ש אומר לא יאספנו ל"ל: וכ"ל בב"מ: וע' דק"ט, ס"א כל הני חיובתא ושניין בשניין (ט"ח: ב) מ'נות כו' למא דכפ"י. וע' רש"י א: אומר יאספנו: ור"ש אומר לא יאספנו ל"ל: וכ"ל ברש"י (ט"ח: ב) ומ"י גימטו. וע' ט"ק: [ח] מ"א שהרי קרבו מתירוי למא (כ"ב: ט"ב: ב) [א] ל"ל בפיגול (ט"ח: ב) [א] אלף ש"מ לאו (ט"ח: א) כ"מ נוסף דריקא דשריא בשר באכילה א' הוה עבד לה בזמנא מתירי לירי פיגול: [ב] קטיש קרא אמתני' (ט"ח: ב) [א] ל"ל שלא (ט"ח: ד) בתן הניתנין למעלה למטה במחשבתא (ט"ח: ב) [א] והאי דתני פסול (ט"ח: ב) [א] למיתרי קמ' ל"ל (ט"ח: ב) והס"ד ומס"ד שרבי יוסי כו' (כ"ב: ב) [א] דמי וע"כ למה למימר כו' ל"ל וד"א, וזה שניתנים נתקן (ט"ח: ב) וע' ט"ק: [ח] ל"ל הכי אמתני' (ט"ח: ב) מבייתא דהבא (כ"ב: ב) [א] ל"ל מבייתא (כ"ב: ב) [א] דמוחיא קאי לאלעזר דליבא מסוי' דמהילא וכו'. ובז"ק מ'נות גימטו: [א] לאו מ'נות גימטו דהקטרה של קומץ ל"ל (כ"ב דק"ט) [א] [ב] ל"ל דמי (כ"ב דק"ט) [א] [ב] באכילה וכו' שפיגולו גרם כו' ל"ל ושקלא קמ' ל"ל (כ"ב דק"ט) וע' רש"י: [א] למה הקודם לו. וע' מ"י: [ב] לאלתי כשר ל"ל, והוא דבז' כפ"י וש"ן לט"ל כו' ע"כ (ש"ס ח"א) [ב] פיגל (ד' תפ"ד: ב) [א] אחר לא יגידם ע"ד ואין זה אלא גירוי מליחא בעלמא: [ב] חתן הקטע דלהלן הדפוס: כ' וילנא צעמ' הקודם צעעות ומתמתן כן ומקצו כן טובא: [ב] אולי ל"ל למיגט כך במחשב באימרוין דאם פסול האימרוין על למחר פסול דרבנן מריח הוי. וע' היטע בתוס' לקמן דף לו: ד"ה שאלכוחו (ג"מ: ג) [א] וי"כ חוס' בעלמא: טע ע"א: [א] אולי ל"ל הו"א דוקא התם דהכי פסול לגמרי שהרי מוציא מידו פיגול אבל אכיל דאזני פסול לגמרי דהא מכפר אימא דאזני מוציא מידו פיגול קמ"ל (ג"מ: ב)

חזן לומנו פיגול וחיבין עליו כרת. שהרי הו קרבו מתירוי דהכי תנן צמתי' (לקמן כ"ט: ב) חזן למקומו פסול חזן לומנו פיגול שהרי קרבו מתירוי מהן פיגול: מהן שתיקה ואין כאן פסול מחשבה אחרת להוליא'ו מיד פיגול: **למחר פסול.** אבל אם אותה מחשבה שחישב צעודה ראשונה ליתן את

הניתנין למטה למעלה חישב לזרוק אותה זריקה למחר פסול כדמוקמינן לקמן מידי דהוה אמחשבת הינוח שהרי שחט ע"מ להניח דמו למחר פסול ורבי יהודה היא דפסלי ליה צפ"ג (לקמן לה: ב): **חזר וחישב.** צעודה שניה בין חזן לומנו בין חזן למקומו פסול ואין צו כרת דהא איפסיל ליה צמחשבה קמיתתא ומו לא חילי עליה פיגול דלא קרבו כל מתירוי: ואי שלא צמקומו. דמוצח כמקומו דמי: **האי פסול צמתיא.** אמאי קרי ליה פסול להאי דחישב ליתן שלא צמקומו למחר פיגול הוא שהרי חישב צמתיש ע"מ לזרוק דמו למחר דהיא אכילת מוצח אלף: לאו צמקומו דמי ולא חשיבא אכילה: **וזריקה דשריא צטר באכילה כו'.** כגון צמקוס מתן הסך מיייתי לירי פיגול בין שחישב צה ע"מ להקטיר אימורים למחר בין שחישב צמתיש לזרוק למחר יא: **וזריקה דלא שריא צטר באכילה.** אי הוה עבד לה בזמנא לירי פיגול בין שחישב צה ע"מ להקטיר אימורים למחר בין שחישב צמתיש לא מיייתי לזריקה דלא שריא צטר באכילה גור': **מאי שפיגולו גור.** שלא יכלל הוא דהיינו צעונה תשא יא צטר שזריק דהסך שלא צמקומו דאיסור זריקה שלא צמקומו גרס לו שלא יכלל הלכך אין חיבין על פיגולו כרת. ונפקא לן מהכא דאי חישב צוריקה שלא צמקומו ע"מ לאכול או להקטיר למחר לא הויה מחשבת זריקה לענין פיגול ומינה כי חישב צמתיש ע"מ לעשות זריקה זו חזן לומנו לא הויה מחשבה צוריקה המפגלת: אי הכי דלא הויה זריקה לענין מחשבה איפסולי נמי לא נפסול: **אמחשבת הינוח.** דהא חשיב מיהא להניחו

למחר: **ואליבא דר' יהודה.** לקמן צפ" כל הפסולין (דף לה: ב) תנן להניח מדמו למחר כשר ור' יהודה פוסל: **וריש לקיש אמר כו'.** אמתניתין קאי פליגי אדשמואל: **לעולם פסול ממש.** דלא תני תנא פסול אצטר לחודיה אי לא פריש בדיחא ומתני' פסול לגמרי קאמר שאף צעלים לא נתכפרו: **ושלא צמקומו.** כשמואל סגיירא ליה דכמקומו דמי לענין כפרה ולא להחיר באכילה כדדריש ליה שמואל לקרא דלעיל ואני נמתיו לכס וגו' [ויקרא י] ולא קשיא [א] אמתני': **כאן שנתן צמתיש.** דרשא דקרא דמשמע צעלים נתכפרו כשנתן בשלל [א] צמקומו צמתיש ומתני' דקמתי פסול צנתן [א] צמחשבת לאכול כשר חזן לומנו ואשמעינן דפסול ואין צו כרת צמחשבת זריקה זו מחשבה הוא לפסול דכמקומו דמי ולא לפגל צוריקה דלא שריא צטר באכילה לא מיייתי לירי פיגול: **אן כו'.** כל הנך תיובתא דאותצ"י לשמואל מותצ"י נמי לריש לקיש דהא כוותיה סגיירא ליה דשלא צמקומו כמקומו דמי: **ורבי יוחנן אמר אידי ואידי.** ממתניתין דקמתי פסול וליכא תקנתא ומתניתין דכל הפסולים דמתי תקנתא שנתן צמתיש: **בשלמא לריש לקיש.** דאוקי מתני' כשנתן צמחשבה איצטריך למיתני אין צו כרת לאשמועינן דלע"ג דחשיב בהך זריקה חזן לומנו אינו פיגול וכדאמרן ^א) דלא שריא צטר באכילה לא מיייתי לירי פיגול: **אלא לרבי יוחנן.** דמוקי צמתיש והאי [א] פסול משום דלא צמקומו הוא פשיטא דלין צו כרת קשיא: **ולשמואל מאי אין צו כרת.** דלחיו נמי מוקי לה צמתיש: **הכי קאמר ואם נתן צמחשבה.** דחזן לומנו פסול ואין צו כרת ואיצטריך לאשמועינן דלע"ג דלענין כפרה כמקומו דמי מחשבת פיגול לא חיילא הואיל ולא שריא צטר באכילה. אבל לרבי יוחנן לא מצי לשנויי הכי דכיון דאשמעינן תנא דידן פסול ומשום דשלא צמקומו (הוא אלמא) לאו כמקומו דמי פשיטא דאם נתן

צמחשבה לא הויה מחשבה דהוי כאילו נתנו על הרצפה דלא קרבו כל מתירוי: **ורבי יוחנן.** כיון דלאו זריקה הוא כלל ניהוי כמי שגשפך מן הכלי על הרצפה ויאספנו ואפי' ליכא דם הנפסא אחרינא אמאי פסול יאסוף את זה מן המוצח ויחזור ויתננו צמקומו בשלמא לשמואל ולריש לקיש כיון דזריקה היא לכפרה אידחי ליה מלאכוסה שהרי כיפר אלף לר' יוחנן אספנו: **סצר לה.** תנא דמתניתין: **כ"מ"ד לא יאספנו.** כיון דהויטע למוצח ואע"ג דשלא כהילכתו הוא קלטייה מוצח לאפוקי מתורת כפרה אחריתי: **הכל מודים סגיטנין למעלה שנתן למעלה שלא כמלוטן.** כגון צמחשבה או צמחשאל: **שלא יאספנו.** לחזור וליתנו כמלוטו דכיון דניתן צמקומו אזדא ליה מורת זריקה שנתנה מיניה: **לא נחלקו.** הנך תנאי דבעינן למימר [א] שרבי יוסי אומר לא יאספנו ואף על גב דלאו כמקומו דמי [א]: **ורבי שמעון אומר כו'.** וע"כ ליכא למימר

כל הזבחים שקבלו דמן פרק שני זבחים

כו.

ואי שרץ במקומו במקומו דמי כו'. ^א תימה ואי לאו כמקומו דמי לאלתר אמאי כשר וי"ל דהוה מצי למימר וליטעמינך והשחא ניהא הא דקאמר לקמן צסוף כל הפסולין (דף לו: ב) ר' יהודה לטעמייה דקאמר שלא צמקומו כמקומו דמי ופירש שס צקונטרס דשמעינן ליה דהכא [א]

צברייתא דמוקמינן כוותיה צשמעינן (תוספות) ומנא ליה לקמן דר' יהודה סובר כן בעלמא דקאמר ר' יהודה לטעמייה אי צרייתא [א] דשמעתינן דלמא סוברת דלאו כמקומו דמי אלף דסמיך אהא דקמתי לאלתר כשר אי"כ על כרחין צמקומו דמי וסיפא דלמחר פסולה אמיא כרבי יהודה כמו מחשבת הינוח (ע"כ): **יצא זה שאין פיגולו גרם לו.** ואי"ת אמאי איצטריך לקמן (דף כט: ב) לא יחשב לומר שמחשבות מוליאות זו מזו תיפוק ליה מהכא מי שפיגולו גרס לו יאל זה שאין פיגולו גרס לו ועוד קשה לרנא דמסיק צסוף פ"ק דמנחות (דף יב: ג) דלרבי האומר שירים שחסרו בין קמילה להקטרה מקטיר קומץ עליהן וקיי"ל דלזמן שירים אסורים באכילה דמהניא [א] להו הקטרה למיקציעיניהו צפיגול ולאפוקי מידי מעילה וי"ל דהא דמיתסר באכילה אין [א] מחמת מיעוט ההקטרה של קומץ הלכך לא ממעטי ליה מאס האכל יאכל מי [א]

שפיגולו גרס לו משמע דאי לא הוי המחשבה הוי הזריקה מעלייתא ומשתריא צטר יא זה שאין פיגולו גרס לו דאפי' לא הוי המחשבה לא הויה זריקה מעלייתא דהא לא שריא צטר באכילה [א] (תוספות) וי"ל דמי שפיגולו גרס לו משמע צאותה עבודה עזמה דאי לא הויה מחשבה הויה הזריקה מעלייתא וזמשתריא צטר יא זה שנתן למטה למעלה שאין פיגולו גרס לו ואפילו לא הויה המחשבה לא הויה זריקה מעלייתא דהא לא שריא צטר באכילה [א] (תוספות) וי"ל דמי שפיגולו גרס לו וזק חזן לומנו סד"א ליהוי פיגול וצכרת לכיון דצאותה עבודה דפיגול ליכא מחשבה אחרת קמ"ל לא יחשב אי נמי אימא

הני מיילי כי נפסל תחלה לא הדר תו מיקבע צפיגול צעבודה שאחריה אצל כי נקבע צפיגול צעבודה אחת וצעבודה שניה שאחריה חשב שלא צמקומו לא פקע שס כרת מייניה קמ"ל לא יחשב וקשה לר' יהודה דאולי צטר מחשבה שקדמה דמתנן צפירקין ^א) ולאחר [א] דכשר צמסקנא אמאי כרבי יהודה דקצר שלא צמקומו כמקומו דמי ותימה כיון דמחשבה כמעשה לרבי יהודה ^א) אי"כ לאלתר כשר היינו צעלים נתכפרו אצל צטר פסול כדאמר שמואל לעיל ואי"כ חזר וחישב חזן לומנו צעבודה שניה אמאי פיגול [א] להתחייב כרת הא זריקה דלא שריא צטר באכילה לא מיייתי לירי פיגול כמו בקיפא למחר פסול ולא פיגול מהאי טעמא וגרסא דר' יהודה לא עביד מחשבה כמעשה אלף היכא דצמעשה פסול גמור ולא נתכפרו צעלים ואם כן לאלתר כשר היינו כשר גמור ושריא צטר באכילה דאי לאו הכי ליפלוג צמיתין למעלה למטה שיהא פסול בשר באכילה כמו צמעשה. צרו"ך ע"כ: **אלף דבר אחר גרם לו.**

והקשה ה"ר חיים מידי דבר אחר כמיב כדאמר צצבא קמא (דף כה.) מי שקריו גרס לו יאל זה שאין קריו גרס לו אלף דבר אחר גרס לו ופריך מידי דבר אחר כמיב וי"ל דסמיך אקרא דלא יחשב לא יערב צו מחשבות אחרות ^א) אע"ג דלרבי תרוייהו מ"מ סברא הוא דדבר אחר [א] יגרסו לו [פיסול להפקיע מידי פיגול] [א] כיון דאשכחן מחשבות שמוציאם זו את זו אי נמי קרא יתירא קדריש הכא והא דלמר פרק גיד הגשה (חולין קה.) מי שגידו אסור וצטרו מותר יאל זה שגידו וצטרו אסור לא דמיא להכא: **וריש לקיש אמר כו'.** אע"ג דלריש לקיש לרבי לשנויי כדרכא וצפ"ק דמנחות (דף ה:) משמע דלא סבר ליה כוותיה דצבר הראוי לעבודה מ"מ צאינך סצר ליה כוותיה שפיר:

עין משפט ונר מצוה

קה א מיי פטין מהל' פסח"ה הלכה ה: קו ב ג מיי שס הלכה ו:

תורה אור השלם

1. ואם האכל יאכל במשור זבח שלמי ביום השלישי לא ירצה דמקריב אתו לא יחשב לו פגול יהיה ותקוש האבאת ממנו עגדה תשא. יריקא ו: יח

שיטת מקובצת

ואי שלא [א] צמקומו סי' וקשה דמשמע דלאו כמקומו דמי ניתא שפיר, ואין ניתא הא דקמתי [למתן פסול, אפילו פסול נמי לא להוי, והלא ממש כמי שלא עשה כלום כיון דשלא צמקומו דמי, וי"ל דמי"מ פסול הוא משום מחשבת הינוח וכ"י דלמח' [מתן לה:] מחשב ע"מ להניחו עד למחר פסול הואיל ואם הינוח עד למחר פסול אי"כ לאלתר נמי אמאי כשר, אי כאלף כמקומו דמי ליפסל משום מחשבת חזן למקומו, וי"ל דכיון דג"ל קרא צמחשבת חזן למקומו דבעינן מקוס משולש כדמחשבת לקמן (דף טז.) מקריא אי"כ לא יפסול משום מחשבת הינוח ואפי"ג דאם נתנו מנו משחב פסול הוי: **אי הבי אפסולי כו'.** מיתה שאי אחרת בשלמא אכלה כהא, הא אפילו אי אמרינן לאו כמקומו דמי קטיש אמאי למחר פסול אי לאו משום מחשבת הינוח. ותיקן הבר מקול דרי"ק אי אחרת בשלמא לאו כמקומו דמי ניתא דלמחר פסול משום מחשבת הינוח משום דליכא אכילת מוצח זבל השחא דלמתינן ומקומו דמי והו שפיר אכילת מוצח ומ"מ ג"ל קרא אם האכל יאכל דליכא פיגול, אם כן לו למר דמעטיה קרא לגמרי דאף מחשבת הינוח לא הוי כיון דלאו כמקומו הוא דחשב. ומסר דלכ"י לא פתני קרא להניחו מחשבת הינוח (תו"ח: ו) י"ל (אומר) [א] אמר [קריא] פסול בשר. לומר כי ממתי' דקמתי פסול, פסול לגמרי משמע אף לענין שלא נתקומו צעלים, ושלא נתקומו כמקומו דמי ודמינן שפיר כיון שהיוע דס לחיר המוצח נתכפרו צעלים. ולא קשיא מן המקרא דמשמע כמקומו דמי ובמתני' ארמינן פסול ממש, דמתני' מיירי (צמחשבת) [ב]צמחשבת] שנתן (צמחשבת) [ב]צמחשבת] לאסול צטר חזן לומנו והוא מחשבה לפסול דמקומו דמי והלכך הוי פסול לגמרי ומ"מ אין צו כרת צוריקה דלא שריא צטר באכילה לא מיייתי לירי פיגול ואפי"ה פסול מירי דהוה אמחשבת הינוח. כך שיעת הקונטרס. והא דקטע לאסול צטר חזן לומנו לא דק דהא אם הינו הבשר עד למחר לא מייספלא קרינן, ומחשבה כדס לא מניע למיקטע [א] דהא כיון דכמקומו דמי לא יפסול אם הינו שריא דהס למחר, ולא מצי למיקטע מחשבת אימרוין עד למחר דפסול מיהא מדכנתן הוא ואומר רבינו פתך דאיכא לאוקמו מחשב ע"מ לטפור שירים למחר ואע"ג דשריט לא מעבדי מ"מ איכא למימר (דלח"ב) דגוריען אטו להניח דס: תו"ח"ה ואי שלא בפקומו כו' אי"כ על בריחין בפקומו דמי. ומיניה ניהא דלאחר כשר אפילו לאו כמקומו דמי משום דדרעינן לקמן למקוס משולש הוא [א] חוס' ח"ה: ד"ה יצא.

ואי"כ כו' יצא זה שאין פיגולו גרם לו. לזון הרי"פ, וי"ל דאי לא כתיב לא יחשב (הוי"א) צמחשבה בעלמא לא, ואי כתיב לא יחשב הוי"א [א] דוקא התם (הוא דלזני פסול) לגמרי [שפיר] מכפר אלף הא דפסול לגמרי (שפיכ"ה) אימא לא [בכפר קמ"ל:

^[1] דטעמא